

ת"פ 17170/04/16 - מדינת ישראל - שלוחת תביעות כפר-סבא המאשימה נגד ע ר הנאשם

בית משפט השלום בכפר-סבא

ת"פ 17170-04-16 מדינת ישראל נ' ר(עציר)
לפני כבוד השופט אביב שרון

בענין: מדינת ישראל - שלוחת תביעות כפר-סבא המאשימה

ע"י ב"כ עו"ד אבישי רובינשטיין

נגד

ע ר הנאשם

ע"י ב"כ עו"ד ענת קירשנברג

הכרעת דין

כתב האישום והמענה לו

1. כנגד הנאשם, יליד 1982 הסובל מבעיות נפשיות כפי שיפורט להלן, הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של **היזק לרכוש במזיד**, בניגוד לסעיף 452 לחוק העונשין, תשל"ז-1977; **תקיפה סתם (בן זוג)**, בניגוד לסעיף 382(ב) לחוק העונשין; ו**תקיפה סתם**, בניגוד לסעיף 379 לחוק העונשין.

על פי העובדות הנאשם ונ.ר. (להלן - **המתלוננת**) הם בני זוג המתגוררים בעיר נ.ר. היא אמו של הנאשם (להלן - **נ.**) ביום 4.4.16 בשעה 14:00, על רקע כעסו של הנאשם שהמתלוננת הוציאה כנגדו צו הגנה, תקף הנאשם את המתלוננת בכך שנתן לה שתי מכות בצוואר ומשך בשערות ראשה. בנסיבות אלה, השליך הנאשם כוסות על הרצפה שנשברו ואשר מהן נחתכה המתלוננת בכף רגלה ועזב את הבית. בהמשך, בשעה 15:30, הגיע הנאשם לביתה של נ וביקש ממנה כסף, תפס אותה בחולצתה ודחף אותה לקיר.

2. במענה לכתב האישום האישום אישרה ב"כ הנאשם כי הנאשם נכח בבית בזמן האירוע, אך הכחישה כי הנאשם תקף את המתלוננת או זרק כוסות על הרצפה. לגבי תקיפת אמו נ - נטען כי הנאשם אכן ביקש ממנה כסף אך לא תפס אותה בחולצתה ולא דחף אותה לקיר.

3. מטעם התביעה העידו המתלוננת (נ.ר.), אמו של הנאשם (נ.ר.), דודו של הנאשם (ת.ר.), גובה הודעת הנאשם מיום 6.4.16 (ת/6) (רס"ב רוני יהואש) וגובה הודעת הנאשם מיום 7.4.16 (ת/3) (רס"ב יורי שקורוביץ).

מטעם ההגנה העיד הנאשם.

מצבו הנפשי של הנאשם

4. כאמור, הנאשם מוכר למערכת בריאות הנפש כחולה סכיזו-אפקטיבי בעל רקע מתמשך של התמכרות לסמים ואלכוהול עם שימוש מאסיבי פעיל עד למעצרו. כעולה מחוות הדעת הפסיכיאטריות שהוגשו (ת/5, ת/13, ת/14) עבר הנאשם אישפוזים פסיכיאטריים רבים ושב ונעצר בעבר בעקבות התנהגות תוקפנית ואלימה כלפי בני משפחתו. בעברו צווי אשפוז אזרחיים, אישפוזים בהסכמה במחלקה סגורה והפסקת הליכים פליליים מפאת חוסר כשירות לעמוד לדין. בבדיקה לאחר מעצרו הנוכחי גילה חשיבה דלה, אפקט אווילי, תובנתו חלקית. בפני הבודקים טען כי המתלוננת הגישה תלונה כנגדו היות והוא מעשן חשיש.

בסופו של יום, נמצא הנאשם כשיר לעמוד לדין הן מבחינה מהותית והן מבחינה דיונית.

ההגנה בתיק זה שבה וטענה לאורך כל הדרך כי תלונת המתלוננת הולדתה ברצונה של המתלוננת - שלא בחוסר תום לב - להרחיק את הנאשם מהבית למוסד של מערכת בריאות הנפש על מנת להכריחו לקבל טיפול פסיכיאטרי. בעקבות "נסיון העבר" של המתלוננת ושל בני משפחת הנאשם עם מערכת בריאות הנפש ש"הכזיבה" אותם בכך שלא החזיקה את הנאשם ואיפשרה לו לשוב ולהשתחרר לביתו - החליטה המתלוננת להפריז ולהגזים בתלונתה, כך שייחסה לנאשם את תקיפתה כמתואר בכתב האישום על מנת להביא להרחקתו המיוחלת. עוד טענה ההגנה כי גם דודו של הנאשם, נקט באותה דרך, ועל מנת להגיע לתוצאה המיוחלת (אישפוזו של הנאשם בבית חולים לחולי נפש) הפריז בתיאור מעשיו של הנאשם כדי לזרז ולהמריץ את המשטרה לעוצרו ולהחיש העברתו לטיפול במוסד פסיכיאטרי. באשר לתקיפת האם נ - הרי שהנאשם בעדותו בבית המשפט הודה בתקיפת אמו (בכך שתפס אותה בחולצתה). ואולם, חרף הודאת הנאשם בתקיפת אמו, ביקשה ב"כ הנאשם להורות על זיכוי גם מעבירה זו, מחמת "זוטי דברים".

התביעה מצידה, ביקשה ליתן אמון מלא בעדויות המתלוננת, האם נ והדוד ולדחות גירסת הנאשם כבלתי אמינה וכפועל יוצא מכך להרשיע את הנאשם בכל העבירות המיוחסות לו בכתב האישום.

תמצית הראיות, ניתוח והכרעה

5. אקדים מאוחר למוקדם ואציין כבר כאן כי לא מצאתי שניתן להשתית ממצאים עובדתיים כנדרש בהליך הפלילי, דהיינו מעבר לספק סביר, על עדותה של המתלוננת. התרשמתי כי המתלוננת סובלת במחיצתו של הנאשם, כאשר זה מסרב לקבל את הטיפול התרופתי, משתמש בסמים ובאלכוהול, מתנהג בבית בצורה לא נאותה לעיני ילדיו הקטנים וממאס עליה את החיים. התרשמתי - כפי שגם העידו המתלוננת, נ ו - כי הם מיואשים ממערכת בריאות הנפש והמצב החוקי השורר במדינה ביחס לאישפוזם של חולי נפש בכפייה. המוטו שעלה מעדויות השלושה היה שהנאשם נכנס ויוצא מאישפוזים בבית חולים לחולי נפש, לעיתים בגין מעצרים בשל ביצוע עבירות פליליות, לעיתים בהסכמתו ולעיתים לאור פניות של בני המשפחה למערכת בריאות הנפש. "הבעיה" - כך על פי עדותם של השלושה - היא שהנאשם, לאחר זמן

קצר, שב ומשתחרר ופגיעתו הרעה בבית וביושבו לא מאחרת לבוא - וחוזר חלילה.

על רקע אלה, מובן הצורך לבחון במשנה זהירות את עדויותיהם של המתלוננת, הדוד והאם, שמא התלונות - ובעקבותיהן העדות בבית המשפט - מטרתם להביא להרחקתו של הנאשם מהבית "בכל מחיר", אף במחיר של הגזמה והפרזה בתיאור התנהגותו ביום האירוע.

6. **המתלוננת**, כבת 34, נשואה לנאשם מזה כ-9 שנים ולהם 3 ילדים קטינים. ביום 3.4.16 - יום לפני האירוע מושא כתב האישום - פנתה לבית המשפט לענייני משפחה להוצאת צו הגנה כנגד הנאשם. הסיבה היתה שהנאשם עישן כל העת חשיש בבית לפני הילדים, והיא רצתה "להרחיק אותו מהבית" (עמ' 19). סיבה נוספת היתה שהנאשם הסתובב עירום בבית מול הילדה, "המצב שלו היה על הפנים, ואמרתי שאני רוצה שהוא ילך לקבל טיפול בשלוותה" (עמ' 19). המתלוננת הופנתה לתצהיר עליו חתמה כתמיכה בבקשתה להוצאת צו למניעת הטרדה מאיימת, שם כתבה כי "**ביום 2.4.16 איים עליי ותקף אותי (ת/7) - והשיבה "אלימות כן, איים לא"** (עמ' 20, ש' 3). חרף העובדה שהמתלוננת חתמה על התצהיר, היא טענה ש"מישהו" כתב את התצהיר והיא "לא יודעת" מדוע נכתב בו שהנאשם תקף אותה (עמ' 20, ש' 12). לאחר מכן, הופנתה המתלוננת לפרוטוקול הדיון מיום 3.4.16, לפני כב' הש' אליה נוס, שם העידה, לאחר שהוזהרה לומר אמת, כי "**הוא (הנאשם - א.ש.) ישן ערום מול הבנות והשתין על הרצפה והבנות ראו אותו. הוא תקף אותי, הוא הרביץ לי" (ת/8)**. המתלוננת טענה שאינה זוכרת שהעידה לפני השופטת ולגבי התקיפה "**לא היה דבר כזה"** (עמ' 20, ש' 30). משהוטח בפניה שהעידה לפני השופטת שהנאשם תקף אותה, השיבה "**אני יודעת, אבל... זה לא היה אז, הוא תקף אותי אחרי היום הזה. זה לא נכון מה שכתוב בפרוטוקול"** (עמ' 21, ש' 1). בשלב זה, הוכרזה המתלוננת כ"עדה עויינת", הודעותיה הוגשו והותר לב"כ המאשימה לחקור אותה בחקירה נגדית (עמ' 21). המתלוננת הסבירה שלפני שניגשה לבית המשפט לענייני משפחה לצורך הגשת בקשה להוצאת צו הגנה, הגיעה לתחנת המשטרה על מנת להגיש תלונה כנגד הנאשם. נאמר לה שם "**לכי תביאי צו הגנה שיעזור לך להרחיק אותו מהבית שלא יתדרדר המצב וזה מה שעשיתי"** (עמ' 22, ש' 8). המתלוננת שבה והכחישה שכתבה בתצהירה והעידה לפני בית המשפט שהנאשם תקף אותה ולא היה לה הסבר לכך שהדברים מופיעים הן בתצהיר והן בפרוטוקול הדיון (עמ' 22). לשאלה אם הנאשם תקף אותה עובר להגשת הבקשה לצו הגנה השיבה "לא זוכרת" (עמ' 22, ש' 29).

7. באשר לאירוע מושא כתב האישום סיפרה המתלוננת שלאחר שקיבל הנאשם לידי את צו ההרחקה שניתן במעמד צד אחד, הוא התחיל להשתולל בבית, לצעוק ולאיים. הוא זרק כוסות מזכוכית על הריצפה ויצא מהבית. המתלוננת ניקתה את הזכוכיות מהריצפה ובעקבות כך נפצעה ברגלה. היא ניגשה לקבל טיפול רפואי, כעולה מהתעודה הרפואית. לדברי המתלוננת הנאשם תקף אותה בצוואר, בכך שנתן לה שתי מכות עם יד ימין בצד שמאל של צווארה, "זה לא היה חזק" (עמ' 23). המתלוננת הופנתה להודעתה מיום 6.4.16, שם סיפרה שהנאשם משך לה בשערות של הראש והיא החלה לצעוק, והשיבה - "**לא. אמרתי שהוא תקף אותי פעמיים בצוואר"** (עמ' 23, ש' 21). לאחר שהמתלוננת הופנתה גם להודעתה מיום 4.4.16, שם סיפרה שהנאשם תפס אותה בשיער, היססה והשיבה "**נזכרתי עכשיו שהוא תפס אותי בשיער"** (עמ' 23, ש' 24).

התובע ביקש לברר אם המתלוננת שיקרה בבית המשפט לענייני משפחה עת סיפרה שהנאשם תקף אותה -

"ש. את שיקרת לבימ"ש לענייני משפחה שאמרת שהוא תקף ואיים עלייך כדי לקבל את הצו?"

ת. הסיבה שאני רוצה שירחיקו אותו מהבית, אני לא רוצה כל הזמן ויכוחים. הוא מעשן כל הזמן. כל הזמן צעקות. כל הזמן לא בראש שלו. הוא חולה. אני לא מחזיקה מעמד שיהיה אצלי בבית. כל הזמן אנו רבים וצעקות. אני רוצה להרחיק אותו. זה הכוונה שלי להרחיק אותו" (עמ' 23, ש' 29).

ובהמשך -

"ש.ב. התובע שאל אותך אם כדי להרחיקו ולקבל את הצו, הגזמת בכוונה ואמרת שהוא תקף אותך.

ת. כדי להרחיק אותו מהבית. בפועל הוא לא תקף אותי אז. אמרתי את זה כדי להרחיק אותו.

ש.ב. איך אנחנו נדע שבפעם השניה מה שאת מספרת היום על האירוע, את גם לא מגזימה כדי להרחיק אותו מהבית?

ת. הוא לא בסדר בבית. אני הלכתי להתלונן, הוא תקף אותי באמת... הוא תקף באמת וזרק כוסות זכוכית. במקרה שלנו העדות נכונה. התכוונתי שיקחו אותו לבית חולים למקום של גמילה, לא לעצור אותו (עמ' 24, ש' 1).

8. המתלוננת העידה שעל התקיפה מושא כתב האישום סיפרה לאם הנאשם נ ולתייטר דודו. עוד סיפרה כי בעבר הנאשם הפסיק ליטול את התרופות, מצבו החמיר והיא לקחה אותו לבית חולים שלוותה (עמ' 24). בפעם אחרת, התעוררה וגילתה שהבית הוצת ונשרף והנאשם יצא מהבית וברח. גם אז דאגה שהוא יאושפז בשלוותה (עמ' 25, ש' 1). הוטח במתלוננת כי באותו אירוע הנאשם גם תקף אותה והיכה באגרופיו בידה, אך המתלוננת השיבה "ביום הזה של השריפה הוא לא תקף אותי" (עמ' 25, ש' 7). משהופנתה המתלוננת לכך שעל סמך תלונתה הוגש כנגד הנאשם כתב אישום והותלו בו ההליכים בשל אי כשירותו לעמוד לדין, השיבה "אני לא זוכרת. כל השאלות בלבד. אני לא זוכרת את התקופה שהלכתי להתלונן עליו, היתה תקיפה אחרי שהתלוננתי עליו בצו הגנה. לפני כן אני לא זוכרת את תקף אותי" (עמ' 25, ש' 10).

כאמור, הודעות המתלוננת הוגשו - ת/10; ת/11.

9. בחקירה הנגדית סיפרה המתלוננת שעובר לנישואיה עם הנאשם כלל לא ידעה שהוא חולה נפש ואמו לא סיפרה לה על כך (עמ' 26, ש' 22). עוד סיפרה שהיא מקבלת מביטוח לאומי בכל חודש קיצבת ילדים בגובה 2,700 ₪ בעקבות הנכות של הנאשם (עמ' 27, ש' 4). היא סיפרה שבכל פעם שהנאשם נעצר היא מקבלת 3,200 ₪ (עמ' 27, ש' 21), אך לאחר מכן חזרה בה ואמרה שמקבלת פחות (עמ' 28, ש' 3). לדבריה, חלק מהכסף שהיא מקבלת מהקיצבה של הנאשם מועבר לחשבונה של נ אמו, שהיא גם האפוסטרופיסית שלו (עמ' 28, ש' 28; עמ' 29, ש' 30). המתלוננת שבה וסיפרה שקשה לחיות עם הנאשם ושכאשר הוא נמצא בטיפול או במעצר קל לה יותר (עמ' 30, ש' 10). המתלוננת אישרה בשנית כי עובר להגשת הבקשה לצו הרחקה הנאשם לא תקף אותה, אלא "זה היה כדי להרחיק אותו מהבית... אמרתי שהמצב שלו התדרדר והוא חולה. רציתי שיאשפז אותו" (עמ' 31, ש' 13) וכי המשטרה הפנתה אותה לבית המשפט, "הם אמרו לי כאן מתלוננים. לא מרחיקים" (עמ' 31, ש' 20). המתלוננת העידה כי לא יכולה להרשות לעצמה להתגרש מהנאשם שכן "אם אנחנו מתגרשים אני לא מחזיקה מעמד... גם אני חולת אפילפסיה. חולת נפש עם דכאונות. אני לוקחת תרופות. אני לבד. יש הרבה צרות. לא אחזיק מעמד

עם הילדים. יש לי הרבה חובות (עמ' 31-32). המתלוננת שבה והביעה תסכולה ממערכת בריאות הנפש - **"ניסיתי והתקשרתי לשלוותה והם אמרו שהם לא יכולים לעשות שום דבר, הם אומרים שצריך לכתוב מכתבים לפסיכיאטר המחוזי שיטפל בו אבל כשהוא הולך לשם הם לא מקבלים אותו. למה? כי הוא מעשן"** (עמ' 34, ש' 4).

המתלוננת הופנתה להודעתה מיום 20.1.16 (מושא התלונה אודות תקיפתה על ידי הנאשם לאחר שריפת הבית), שם טענה שהנאשם תקף אותה ברחוב באמצעות ידיו ואגרופיו למרפקה השמאלי, ואישרה כי הנאשם תקף אותה. משנאמר לה כי קודם לכן, במהלך חקירתה הראשית, טענה שהנאשם לא תקף אותה אז, השיבה "עכשיו התחלתי להיזכר, זה היה בשכונה, בדרך לקחת אותו לשלוותה. אני לא יודעת למה לא נזכרתי. כל השכונה ראתה וגם יש מצלמות" (עמ' 34, ש' 30). לאחר מכן, טענה שהנאשם תקף אותה בראשה (עמ' 35, ש' 22), אך לא סיפרה זאת במשטרה "כי לא סבלתי" (עמ' 35, ש' 24).

לגבי הארוע מושא כתב האישום - המתלוננת עמדה על כך שהנאשם נתן לה **"שתי מכות בצוואר, כשיצא מהבית את השיער שלי משך, לקח את הבגדים שלו ועזב את הבית. זה מה שקרה באותו יום... הוא שבר את הכוס אחר שנתן לי שתי מכות בצוואר. אח"כ יצא מהבית"** (עמ' 36, ש' 26). משהופנתה המתלוננת להודעתה (ת/10) שם טענה שהנאשם נתן לה **"אגרופים"**, השיבה **"לא אגרופים. הוא נתן לי שתי מכות בצוואר כשהיז שלו היתה פתוחה"**, כשהיא מבהירה שיודעת את ההבדל בין מכת אגרוף למכה עם יד פתוחה (עמ' 37, ש' 4). בהמשך, טענה המתלוננת כי הנאשם שבר את הכוסות במטבח **לפני** שנתן לה את המכות בצוואר (עמ' 39, ש' 7).

10. כאמור, השאלה אם תלונתה של המתלוננת תלונת אמת או שמא כלולים בה תיאורים מופרזים ומוגזמים על מנת לגרום למשטרה לעצור את הנאשם ולהרחיקו מביתה כדי שיקבל טיפול נפשי, ריחפה לאורך כל עדותה, כפי שבא לידי ביטוי בקטע הבא -

"ש. את אומרת במשטרה את האמת ביחס לעובדה שהגשתי נגדו תלונה לפני חודשים והוא היה מאושפז ואז אחרי שבוע חזרת. כדי שיהיה לך שקט כל פעם צריך ללכת למשטרה כי בבי"ח פסיכיאטרי לא עוזרים לך ולא לאמא שלו.

ת. הם לא עוזרים.

ש. ואז כשאת הולכת למשטרה כדי שיעזרו לך, את קצת מגזימה.

ת. כן.

ש.ב. אז מה היה באמת.

ת. שאני שיקרתי.

ש.ב. מה זאת אומרת ששיקרתי. מה היה באמת?

ת. (העדה מהססת) היתה תקיפה כמו שסיפרתי. אני לא הגדלתי את זה (העדה בוכה).

ש. למה את בוכה?

ת. (העדה בוכה) (עמ' 38, ש' 2).

11. עיינו הרואות כי לא ניתן לבסס ממצאים עובדתיים, מעבר לספק סביר, על סמך עדותה של המתלוננת - ראשית, המתלוננת הדגישה את המצוקה בה היא נתונה, כאשר הנאשם מסרב לקבל טיפול תרופתי, מעשן סמים, שותה אלכוהול ומתנהג בצורה לא נאותה בבית מול ילדיו הקטינים. כל נסיונותיה להביא לאישפוז ארוך טווח בבית חולים פסיכיאטרי עלו בתוהו, שכן גם כשהנאשם מתקבל למוסד, בחלוף זמן קצר הוא משתחרר לביתו בהיעדר עילה להמשך החזקתו; שנית, המתלוננת העידה בפה מלא כי הדרך היחידה להרחיק את הנאשם ו"להכריחו" לקבל טיפול היא באמצעות הגשת בקשות לצו הגנה ובאמצעות הגשת תלונות למשטרה. למעשה, המתלוננת הודתה כי יומיים לפני האירוע מושא כתב האישום ניגשה לתחנת המשטרה על מנת להתלונן כנגד הנאשם שמסתובב עירום בבית, מעשן סמים ועושה צרכיו מול ילדיו הקטינים. המשטרה הסבירה לה שמעשים כאלה אינם מקימים עילת מעצר ועל כן, הופנתה המתלוננת להגיש בקשה לצו הגנה. המתלוננת הודתה כי כללה בתצהירה - ולאחר מכן בעדותה לפני בית המשפט - פרטים שאינם אמת, כגון שהנאשם תקף אותה ואיים עליה, זאת על מנת לשוות לתלונתה נופך של חומרה ועל מנת להגיע לתוצאה הרצויה - הרחקת הנאשם מהבית; שלישית, גם לגבי האירוע מושא כתב האישום הודתה המתלוננת ש"שיקרה", אם כי לאחר מכן שבה וטענה שסיפרה את האמת באשר לאירוע; רביעית, קיימים פערים בגירסתה של המתלוננת, כשפעם טענה שהנאשם נתן לה שתי מכות בצוואר ביד פתוחה ופעם טענה שהיכה בה באגרופים; פעם טענה ששבר את כוסות הזכוכית לאחר שהיכה אותה ופעם טענה שעשה כן לפני תקיפתה.

מכל האמור לעיל - וכשהמניע של המתלוננת להרחיק את הנאשם מהבית לצורך אישפוזו בבית חולים הוא כל כך חזק (אף שמבחינתה מדובר במניע לגיטימי והיא אינה עושה כן מרוע לב) - וכאשר הודתה המתלוננת כי הגזימה והפריזה בעבר בתיאוריה את מעשיו של הנאשם בכדי להגיע לאותה תוצאה רצויה - שוב לא ניתן לסמוך ממצאים עובדתיים על דבריה, במידה הנדרשת בהליך פלילי.

12. בחנתי אם דבריהם של הדוד והאם נ יכולים להוות חיזוק או סיוע לעדותה של המתלוננת ומצאתי שאכן עדויותיהם מחזקות את העובדה שהתרחש אירוע אליים בין הנאשם לבין המתלוננת, אך אין בכוחן לתמוך בעדותה לפרטי פרטיו של האירוע האלים. עוד מצאתי כי לפחות בכל הנוגע לדוד, הרי שגם עדותו "נגועה" במניע חזק להביא לאישפוזו של הנאשם "בכל מחיר", כשגם הוא נתפס בהפרזה ובהגזמה בתיאורו את מעשי הנאשם, הכל כמפורט להלן.

13. **הדוד ת.ר.** הוא אחיו של אבי הנאשם אשר נפטר לפני כ-10 שנים. הוא והנאשם ביחסים טובים (עמ' 51). סייע למשפחה להביא לאישפוזו של הנאשם ואף שלח מכתב לבית חולים שלוותה בנוגע לנאשם ביום 29.3.16, מספר ימים עובר למעצרו (ראה נספח ל-7/7). הביע חוסר אונים נוכח מצבו של הנאשם ונוכח העובדה שמערכת בריאות הנפש אינה מוצאת פתרון עבורו. לדבריו, "אנחנו לא יודעים מה לעשות איתו, זאת הבעיה, לא יודעים איך לטפל בו" (עמ' 52, ש' 5). וכן - "יום יומיים הם אומרים הכל תקין הכל בסדר, מגיע שוב לבית ומתחיל להשתולל, אח"כ הוא לא רוצה ללכת לשלוותה, צריך לפנות למשטרה, אני פונה למשטרה, לוקחת אותו המשטרה, מעבירה אותו לשלוותה ואחר כך שוב משתחרר אחרי יום יומיים" (עמ' 52, ש' 1).

העיד כי ביום האירוע שהה בעבודה בהרצליה. הוא קיבל טלפון מאמו של הנאשם, נ, שביקשה ממנו להגיע מהר לבית

כי הנאשם "משתולל בבית שובר את הכל, התפרץ עלינו, שובר את כל הבית, הבנות צועקות, אני שומע בטלפון צעקות, אמרתי עכשיו ירצח מישהו, התקשרתי למשטרה, אמרתי להם יש בעיה בבית... אמרתי להם עד שיבוא עם סכין וירצח מישהו אח"כ תגידו הגענו מאוחר? תגיעו? אני הגעתי הביתה הם הגיעו איתי אחרי חצי שעה" (עמ' 52, ש' 11). לדבריו, נאמרה לו בטלפון שהנאשם "מרבץ לאשתו ודוחף אותי" (עמ' 52, ש' 27).

14. בחקירה הנגדית הופנה למכתב ששלח לבית חולים שלוותה מיום 29.3.16, שם כתב (באמצעות חברו) שהנאשם "ממשיך להשתולל להרביץ לאנשים ותקף גם אותי אני הדוד שלו", אולם הוא הכחיש שהנאשם תקף אותו פיזית, שכן לדבריו הנאשם לא נוהג לתקוף אותו אלא "עושה לו כבוד", "אם ארביץ לו ואתן לו מכות, הוא לא ירים עלי יד בחזרה כי יש לו כבוד כלפיי, אני דוד שלו, עמדתי מולו אמרתי לו תרביץ, הוא רצה להרביץ ואמרתי לו תרביץ אבל הוא לא הרביץ אלא אמר אם תעצור אותי ותביא לי משטרה אני יהרוג אותך ואז הבאתי משטרה באותו רגע" (עמ' 54, ש' 11). עוד הופנה לקלטת מוקד 100 (נ/2; נ/2א'), שם נשמע אומר למוקדנית כי הנאשם "התקיף אותנו התקיף את אשתו והילדות שלו משתולל שמה". ובהמשך - "בן דוד שלי קצת חולה נפש תקף אמא שלו ואשתו והרים סכין עליהם, עכשיו הוא משתולל עליהם שמה, שובר את כל הבית". אישר כי החמיר את הדברים כדי להלחץ את המשטרה שיגיעו מהר - "הבן אדם משתולל, אם לא הגיעה משטרה, אז יכול להיות שהתפתחו עוד דברים" (עמ' 57, ש' 31). גם לגבי העובדה שאמר למוקדנית 100 שהנאשם הרים סכין, העיד שעשה כן כדי להלחץ את המשטרה -

ש. אתה אומר למשטרה שהוא תוקף את אמא שלו ואשתו, ואני מפנה לשיחה השניה והרים סכין עליהם אמרת ת. כדי להלחץ את המשטרה להגיע מהלחץ שלי, הכוונה היתה עד שירים סכין וידקור אתם לא תגיעו? אני הגעתי ואתם עוד לא. חצי שעה מטיבה הם לא יכולים להגיע.

ש. זה לא שמישהו אמר לך הוא השתמש בסכין.

ת. זה היה לחץ על המשטרה" (עמ' 58, ש' 17).

15. העיד שהגיע לבית הנאשם והמתלוננת כשתי דקות לאחר הגעת המשטרה והוא אף התלונן בפני השוטרת שהגיעה באיחור (עמ' 59, ש' 26). משנשאל מה ראה בבית הנאשם סיפר שהבחין ב"בלאגן" במטבח, כוסות שבורות על הרצפה, "משהו כמו שלוש", שולחן הפוך בסלון ושטיח "חצי הפוך" (עמ' 60, ש' 3). הוטח ב האמור בדו"ח הפעולה של השוטרת שהגיעה ראשונה לבית המתלוננת (ת/1) שם נכתב - "פגשנו את אימו של ע.ר. ואת אשתו הנ טענו כי הבעל השתולל בכך ששבר כוס זכוכית וכתוצאה נפצעה אשתו בכף רגלה, ע.ר. עזב את הבית טרם הגענו, ערכנו סריקות לאיתורו ללא תוצאות. האישה הופנתה לתחנה לשם הגשת תלונה. לצין כי הבית היה נראה מסודר האם והאשה טענו כי ניקו את שברי הזכוכית, רגלה של האישה היתה חבושה". עמד על כך שראה שברי זכוכית במטבח חרף העובדה שהגיע אחרי השוטרת הסיירת אשר רשמה בדו"ח הפעולה כי שברי הזכוכית נאספו והבית היה מסודר (עמ' 60, ש' 20).

16. כאמור, עדותו של אמנם מחזקת את עדותה של המתלוננת לענין קרות אירוע אלימות בינה לבין הנאשם, אולם לא יכולה להוות חיזוק לפרטים האמורים בתלונת המתלוננת. גם, כמו המתלוננת, מעונין שהנאשם יורחק מהבית

לטובת קבלת טיפול פסיכיאטרי בבית חולים לחולי נפש. הוא אף הודה שהגזים ועיבה תלונתו כלפי הנאשם במכתב ששלח לבית חולים שלוותה ואף הגזים בשיחה עם מוקדנית 100 על מנת לזרז את המשטרה להגיע לבית המתלוננת. כך גם באשר לעובדה שהבחין בשברי זכוכית במטבח הבית ושהבחין, לכאורה, ב"בלאגן" במטבח ובבית.

לאור האמור לעיל, לא ניתן להסתמך על עדותו של ככזו המסייעת לעדות המתלוננת.

17. שונים הם פני הדברים באשר לעדות אמו של הנאשם, נ. מלבד העובדה שהנאשם, בעדותו, אישר כמעט במלואם את דבריה באשר לתקיפתה על ידו, הרי שהתרשמתי מעדה מהימנה ואמינה, אשר נצמדת לתיאור מדויק ככל שניתן של מעשיו של הנאשם כלפיה ביום האירוע, מבלי להגזים או להחמיר עמו. נ העידה שביום האירוע שהתה ברמת אביב, שם היא עובדת בעבודות משק בית. היא קיבלה שיחות טלפון מהמתלוננת ומהשכנים שאמרו לה "בואי תראי מה קורה בבית" (עמ' 42, ש' 3). כשהגיעה לבית, ראתה זכוכיות על הרצפה והמתלוננת סיפרה לה שהנאשם ביקש כסף, התעצבן עליה ושבר כוסות על הרצפה. נ התקשרה ל וביקשה ממנו להגיע. המתלוננת סיפרה לה שהנאשם היכה אותה בצווארה באמצעות ידו ושהיא נפלה על הרצפה (עמ' 42, ש' 20). באותו היום, בסביבות השעה 15:30, הגיע הנאשם לבית (נ והמתלוננת מתגוררות באותו בית כשדלת אחת מפרידה בין החללים (עמ' 48)). לדברי נ, הנאשם "בא הביתה, בא אלי, ביקש ממני כסף, צועק עלי, אמרתי לו שאין לי כסף כי קניתי לילדים שלך אוכל. הוא אמר לי אמא תביאי לי כסף, אחז לי בחולצה מעל החזה, חאלס, אמרתי לו שאין לי והלך. הוא משך לי בחולצה ואמר לי את לא רוצה, ואח"כ הלך מהבית... הוא אמר לי אמא תתני לי כסף, תפס את חולצתי מעל החזה, אמר לי תתני לי כסף, אמרתי לו אין לי כסף, עזב את החולצה ודחף אותי ונשענתי על הקיר" (עמ' 43, ש' 11).

בחקירה הנגדית סיפרה נ שבניגוד לגירסת המתלוננת, היא סיפרה לה לפני החתונה שהנאשם חולה נפש (עמ' 44, ש' 23). היא עמדה על כך שאינה מגזימה בתיאורה את התנהגותו של הנאשם -

"ש.ב. את היית אומרת דברים עליו, בהגזמה, כדי שיהיה אירוע חמור כדי שיקחו אותו לטיפול?"

ת. לא. לא. בכלל לא. תשאל רופאים בבית חולים שלוותה, כולם יודעים. אני מדברת ישר, אמרו לי שאני אשה ישרה חבל על הזמן. אני לא מגזימה. אני עושה את זה כדי שיתנו לו מה שצריך, אני לא מגזימה ימינה או שמאלה. אני מדברת ישר כדי שיתנו לו טיפול מה שצריך" (עמ' 46, ש' 22).

18. כאמור, עדותה של נ מהימנה ואמינה עליי. התרשמתי שסיפרה דברים כהווייתם, מבלי להגזים או להפריז בחלקו של הנאשם באירוע ודבריה, כאמור, מתאשרים בעדותו של הנאשם, כפי שיפורט להלן. נ אף ראתה את שברי הזכוכית על הרצפה במטבח, בטרם הגיעה השוטרת הסיירת ובטרם הגיע, ויש לראות בכך סיוע לגירסת המתלוננת בנוגע לשבירת הכוסות על ידי הנאשם.

19. ומכאן לגירסת הנאשם. בהודעותיו במשטרה (ת/3; ת/6) הכחיש הנאשם את כל המיוחס לו בכתב האישום. הוא טען שכלל לא היה בבית בעת האירוע. עוד טען שכלל לא קיבל את צו ההגנה לידיו. לדבריו, כאשר הגיע לביתו בערב של יום האירוע הביא למתלוננת שרשרת ליום הולדתה. הוא טען שיתכן ואשתו רוצה להתגרש ממנו ולכן הגישה תלונה כנגדו. עוד סיפר כי אמנם הוא משתמש בסמים אך הפסיק "לפני שבוע". באשר לשתיית אלכוהול מסר "אסור אלכוהול אני דתי". גם את תקיפת אמו הכחיש הנאשם.

בעדותו בבית המשפט שב הנאשם והכחיש תקיפת אשתו המתלוננת, אך הודה בתקיפת אמו, כדלקמן:

"באתי הביתה עצבני, רציתי כסף לקנות סמים. רבתי, התווכחתי עם אמא שלי, תפסתי אותה מהחולצה. היא אמרה שתיתן לי כסף, הרגעתי אותה, רק תפסתי אותה מהחולצה, סתם לא דחפתי אותה כאילו, לא שמתי לב מה אני... תפסתי אותה מהחולצה שתיתן לי כסף" (עמ' 63, ש' 2).

ובהמשך -

"אני מודה רק שתפסתי את החולצה של אמא שלי. אני לא זוכר שזרקתי כוסות. לשאלת ביהמ"ש, אם יכול להיות שהיה, אני אומר שאני לא זוכר" (עמ' 63, ש' 30).

ועוד בהמשך -

"רק תפסתי את אמא שלי בחולצה" (עמ' 64, ש' 1).

לגבי האינטראקציה עם המתלוננת - נע הנאשם בין גירסה לפיה כלל לא היה בבית ביום האירוע (עמ' 64, ש' 9), לבין גירסה לפיה נכח בבית בעת האירוע, התווכח באופן קולני עם המתלוננת, אך לא תקף אותה פיזית (עמ' 64, ש' 2) - **"דיברתי עם נ. היא התחילה לצרוח עליי: 'למה אתה רוצה את הכסף?' הבאתי לאשתי מתנה ליום ההולדת שלה, שרשרת, באותו יום אחרי חצי שעה שהייתי בבית עצרו אותי".** הנאשם אישר כי המתלוננת נחתכה ברגלה מזכוכית, אך טען שלא יודע כיצד. לדבריו, כשהגיע אליה בערב ראה את רגלה חבושה והיא אמרה לו שנחתכה מזכוכית. הוא לא שאל באיזה אופן נחבלה (עמ' 64, ש' 18).

בחקירה הנגדית, ובניגוד לגירסתו במשטרה, טען הנאשם שהגיע לביתו ביום האירוע בשעה 15:00-15:30 **"לקבל כסף וקרה המקרה, אני יצאתי מהבית וחזרתי יותר מאוחר בלילה ואז היא יודעת שהם התלוננו והזמינו לי משטרה"** (עמ' 65, ש' 16). הנאשם נשאל כיצד הוא שותה אלקוהול אם הצהיר בהודעה במשטרה כי הוא דתי שנמנע מלעשות כן והשיב: **"אני לא שותה כל יום אלקוהול, רק לפעמים... אני מתכוון לסמים ובירה, לא וודקה. בירה אני שותה רגיל, וודה וויסקי אני לא שותה, רק בירה... אני שותה אלקוהול ומעשן סמים קלים"** (עמ' 65-66). הנאשם טען שהמתלוננת מעוניינת להתגרש ממנו כי **"יש לה חבר מהשטחים"** (עמ' 66, ש' 10). לדבריו, היא מתרועעת עמו מזה 8-7 שנים והוא כועס על כך, אך לא תקף אותה (עמ' 66, ש' 14). הוטח בנאשם כי הוא התחלה בפני הפסיכיאטר המחוזי והתנהג באופן מניפולטיבי על מנת "לזכות" בחוות דעת שתמליץ להפסיק את ההליכים הפליליים נגדו בגין אי כשירות נפשית, אך הנאשם הכחיש זאת (עמ' 69, ש' 5).

20. כאמור, עדותו של הנאשם במסגרת הודה בתקיפת אמו נ משתלבת עם עדותה ועל כן, תקיפת האם הוכחה מעבר לספק סביר ויש להרשיע את הנאשם בעבירה של **תקיפה סתם**. כך גם בנוגע לשבירת כוסות הזכוכית - המתלוננת העידה על כך ואף נחתכה משבר זכוכית בעת שניקתה את השברים (וראה התעודה הרפואית בענין זה); האם נ אישרה שמשגהייה לבית הבחינה בשברי הזכוכית ובמתלוננת הפצועה; השוטר הסיירת כתבה בדו"ח הפעולה **(ת1)** כי הבחינה ברגלה החבושה של המתלוננת, אשר סיפרה לה שהנאשם השליך כוסות על הרצפה והן התנפצו; הנאשם, מצידו, לא הכחיש כי זרק את הכוסות על הרצפה, אלא טען בעדותו שאינו זוכר אם עשה כן (עמ' 63, ש' 31). על כן, יש להרשיע את הנאשם גם בעבירה של **היזק לרכוש במזיד**.

ואולם, כמפורט לעיל, לא הוכח מעבר לספק סביר כי הנאשם תקף את המתלוננת כמתואר בכתב האישום והסתירות המהותיות שבגירסאות הנאשם בהודעותיו במשטרה ובעדותו בבית המשפט אינן יכולות למלא את הספק המובנה בגירסת המתלוננת, כאשר בית המשפט אינו יכול לקבוע ברמה הנדרשת אם דברי המתלוננת אמיתיים או שמא מדובר בתלונה מוגזמת ומופרזת המונעת מרצונה להרחיק את הנאשם מהבית על מנת שיאושפז בבית חולים לחולי נפש לצורך קבלת טיפול נפשי בכפייה.

על כן, יש לזכות את הנאשם מעבירה של **תקיפה סתם (בן זוג)** מחמת הספק.

ייתכן כי נוכח התוצאה אליה הגעתי לא ראיתי מקום לדון בטענת ההגנה לפיה הודעותיו של הנאשם נגבו ממנו בניגוד להוראות חוק הליכי חקירה והעדה (התאמה לאנשים עם מוגבלות שכלית או נפשית), תשס"ו-2005.

זוטי דברים?

21. טוענת ההגנה שיש לזכות את הנאשם גם מעבירה של תקיפה סתם, בהתאם לסעיף 34יז. לחוק העונשין, הקובע כי **"לא יישא אדם באחריות פלילית למעשה, אם, לאור טיבו של המעשה, נסיבותיו, תוצאותיו והאינטרס הציבורי, המעשה הוא קל ערך"**. לדברי ב"כ הנאשם, נסיבות תקיפתה של האם נ הן קלות ערך, היא לא נפלה ארצה, לא נגרמה לה כל חבלה ועל כן אין אינטרס ציבורי בהרשעת הנאשם בעבירה זו. לתמיכה בעתירתה הגישה ב"כ הנאשם את פסק הדין בע"פ (מחוזי מרכז) 27179-04-11 לוי נ' **מדינת ישראל** (27.9.11).

22. אכן, סעיף 34יז. לחוק העונשין מאפשר לבית המשפט "ליטול ממעשה את פליליותו, בשל היותו "חסר-משמעות" מן ההיבט של "האינטרס הציבורי" וזאת אף על פי שפורמאלית נתקיימו יסודות העבירה ומן ההיבט הטכני העבירה נעברה... התנאים ליישום הסייג מפורטים בגוף ההוראה והם: אם "טיבו של המעשה, נסיבותיו, תוצאותיו והאינטרס הציבורי" מלמדים כי "המעשה הוא קל ערך" והגישה הרווחת היא שהמדובר ב"תנאים" מצטברים, כאשר האחרון בהם - "האינטרס הציבורי" הוא המכריע" (ראה כב' השופט קדמי על הדין בפלילים, חלק ראשון, עמ' 555-556).

בע"פ 807/99 **מדינת ישראל נ' עזיזיאן** (8.12.99) אימץ בית המשפט העליון את המבחנים שנקבעו על ידי בית המשפט המחוזי בע"פ (מחוזי ת"א) 1720/95 **מדינת ישראל נ' יוסף** (23.10.96), לגבי השיקולים שצריכים להנחות את בית המשפט בבואו להכריע בטענת הגנה זו:

"באשר לשיקולים הצריכים להנחות את בית המשפט בבואו להכריע בטענת הגנה זו לגופה, לאחר שמיעת הראיות, הרי שאלה צריכים להיבחן לפי טיבו הקונקרטי של המעשה והאינטרס הציבורי וההגנה תתקבל רק באותם מקרים בהם אין במעשה עצמו מידה מינימלית של סכנה לערך החברתי המוגן ואין הוא הולם מבחינה עניינית את המושג של עבירה פלילית. לעומת השיקולים המנחים את בית המשפט, דרך משל, בבואו לבחון את הסעד של מבחן ללא הרשעה, והכוללים בצד נסיבות הענין וטיב העבירה את אופיו של הנאשם, עברו, גילו, תנאי ביתו, בריאותו הגופנית ומצבו השכלי (סעיף 1 לפקודת המבחן [נוסח חדש] התשכ"ט-1969), הרי שהדגש לענין ההגנה של זוטי דברים מושם על טיבו של המעשה הקונקרטי עצמו 'נסיבותיו, תוצאותיו והאינטרס הציבורי'. עפ"י בחינת המעשה לאורם של מבחנים אלה, עשוי השופט להגיע לכלל מסקנה אם אכן הדברים אמורים בעבירה מבחינה טכנית פורמלית אשר מבחינה מהותית מתאים לה הכלל 'העדר ענין לציבור'.

כפי שמצינו לא ניתן לערוך מראש רשימה סגורה ומפורטת של המקרים הראויים להיכנס בד' אמותיה של ההגנה דנן, קרי מקרים הנמצאים 'מתחת לאותו סף של חומרה ואנטי חברתיות', אלא יש לבחון כל מקרה לפי נסיבותיו. בחינה זו צריכה להיעשות בזהירות מרובה, כדי שלא לרוקן מתוכן דווקא את העבירות הקלות, וכל זאת בהתחשב בתוצאה המחוייבת מקבלת ההגנה, שהינה זיכוי של הנאשם".

23. נבחן עתה את תנאי הסעיף בראי נסיבות תקיפתה של נ על ידי הנאשם -

מבחינת "טיבו של המעשה" - קבעתי כי הנאשם אחז בחולצתה של נ ליד החזה, עזב את החולצה ודחף אותה באופן שגרם לה להישען על הקיר. אכן, מדובר ברף תחתון של תקיפה, ואולם, אין להתעלם מכך שמדובר בתקיפת בן משפחה (אם); הנאשם אחז בחולצתה של אמו; הנאשם דחף את האם; הדחיפה גרמה לאם להישען על הקיר.

מבחינת "נסיבות המעשה" - מדובר בנאשם חולה נפש, מכור לאלכוהול וסמים, אשר הגיע לבית כדי לבקש מאמו כסף, ככל הנראה על מנת לממן לעצמו אלכוהול או סמים. תקיפתה של האם בשל סירובה לתת לו כסף. משכך, וכאשר אלו הן נסיבות המעשה, קיים אינטרס ציבורי ראשון במעלה לאכוף על הנאשם את הדין הפלילי. ויודגש - עובר לאירוע התקיפה המתלוננת לא התגרתה בנאשם, לא תקפה אותו ולא תרמה בהתנהגות פסולה להתנהגותו התוקפנית.

מבחינת "תוצאות המעשה" - אכן האחיזה בחולצת המתלוננת, כמו גם דחיפתה, היו חלשות ולא נגרמה לה כל חבלה.

מבחינת "האינטרס הציבורי" - האינטרס הציבורי מחייב העמדתו של הנאשם לדין, הרשעתו והטלת עונש הולם. כפי העולה מעברו הפסיכיאטרי של הנאשם, מדובר בנאשם ששב ותוקף את בני משפחתו, על רקע מצבו הנפשי, הפסקת הטיפול התרופתי על ידו והתמכרותו לאלכוהול וסמים. זיכוי מחמת "זוטי דברים" - לאחר שתקף את אמו כמתואר לעיל - עלול לשדר לו מסר מוטעה של סלחנות והתרת רסן.

24. אכן, במקרים מסויימים - ובייחוד כאשר נאשמים זוכו מעבירות חמורות ונקבע כי ביצעו עבירות אחרות מינוריות, פעוטות וקלות ערך - הורו בתי המשפט על זיכויים מחמת "זוטי דברים" (ראה, לדוגמא, ע"פ (מרכז) 39031-05-12 **חננאל נ' מדינת ישראל** (24.12.12) וע"פ (מרכז) 30256-02-14 **איניאו נ' מדינת ישראל** (3.9.14)). כן ראה פסק הדין בענין **לוי** אליו הפנתה ב"כ הנאשם. אך אין הנדון דומה לראיה, שכן בפרשת **לוי** דובר בנאשם שתקף את בת זוגו בכך שדרך על כף רגלה, תוך נקבע שעשה כן בנסיבות חריגות ומיוחדות לקולא - תקיפת המתלוננת נעשתה בתגובה לך שהמתלוננת נשכה אותו נשיכה חזקה; נקבע כי המעשה מצוי ברף התחתון של עבירת התקיפה; המתלוננת כלל לא התכוונה להתלונן על הנאשם ועשתה כן רק לאחר שהוא הגיש תלונה נגדה; הנאשם והמתלוננת כיום גרושים וחיים בנפרד; מעשה העבירה היה חד פעמי; הנאשם נורמטיבי נעדר עבר פלילי, עובד כמהנדס אלקטרוניקה בחברת הייטק והתסקיר בעניינו היה חיובי.

25. כאמור, אין להקיש מענין **לוי** לענייננו שכן המקרים שונים בתכלית בכל פרמטר אפשרי.

26. נוכח האמור לעיל, אני מרשיע את הנאשם בעבירות של **תקיפה סתם**, בניגוד לסעיף 379 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 **והיזק לרכוש במזיד**, בניגוד לסעיף 452 לחוק העונשין.

אני מזכה את הנאשם מעבירה של **תקיפה סתם (בן זוג)**, בניגוד לסעיף 382(ב) לחוק העונשין.

ניתנה היום, י"ט כסלו תשע"ז, 19 דצמבר 2016, במעמד ב"כ המאשימה, הנאשם ובאת-כוחו.